
ADVIES

Samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de oprichting van de Individual Learning Account en de elektronische uitwisseling van opleidingsgegevens

Aanvrager	Minister Bernard Clerfayt
Aanvraag ontvangen op	26 april 2024
Aanvraag behandeld door	Commissie Economie – Werkgelegenheid – Fiscaliteit - Financiën
Advies aangenomen door de Plenaire vergadering op	20 juni 2024

Brupartners bestaat uit 7 effectieve en 7 plaatsvervangende leden die **de representatieve werkgeversorganisaties (BECI)** vertegenwoordigen, 6 effectieve en 6 plaatsvervangende leden die **de representatieve middenstandsorganisaties** vertegenwoordigen, 2 effectieve en 2 plaatsvervangende leden die **de representatieve werkgeversorganisaties van de social-profitsector (BRUXEO)** vertegenwoordigen en 15 effectieve en 15 plaatsvervangende leden die **de representatieve werknemersorganisaties** vertegenwoordigen (6 ABVV, 6 ACV, 3 ACLVB).

Vooraf

In 2022 heeft de Raad van de Europese Unie aanbevolen dat de Lidstaten individuele opleidingsrekeningen zouden opstellen om burgers een beter overzicht te geven van hun leertraject en om hen in staat te stellen deel te nemen aan relevante nieuwe opleidingen. Zo riep de Raad van de Europese Unie ook op tot het creëren van een digitaal portaal op nationaal niveau.

Het aan Brupartners voorgelegde samenwerkingsakkoord voorziet in de ontwikkeling van deze beveiligde digitale toepassing onder de naam "Individual Learning Account". Deze moet burgers in staat stellen om na te gaan welke opleidingsrechten ze hebben en welke opleidingen zij al gevolgd hebben.

Gelet op de bevoegdheidsverdeling op het vlak van arbeidsmarkt, opleiding en stages is een samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, de gewesten en de gemeenschappen nodig om dit portaal op te zetten. Dit akkoord voorziet in de overdracht van opleidingsgegevens tussen de gefedereerde entiteiten en de federale Staat.

Een wet van 20 oktober 2023 was de eerste stap in het opzetten van dit digitale portaal, met de ontwikkeling van de Federal Learning Account. Dit portaal maakt integraal deel uit van de Individual Learning Account en geeft een overzicht van de opleidingsrechten op federaal niveau en van de opleidingen die worden gevolgd in het kader van de arbeidsrelatie. De Federal Learning Account is inmiddels sinds april 2024 actief.

Advies

1. Algemene beschouwingen

1.1 Oprichting van de Individual Learning Account (ILA)

Brupartners herhaalt zijn gehechtheid aan de opleiding van werknemers en het levenslang leren.

De representatieve werknemersorganisaties steunen de invoering van de ILA zo snel mogelijk, zodat elke burger een duidelijk zicht krijgt op zijn of haar opleidingsrechten en op het reeds afgelegde opleidingstraject.

De representatieve organisaties van werkgevers, middenstand en werkgevers van de social-profitsector vragen daarentegen om een uitstel van de maatregel.

De wet betreffende de Federal Learning Account (FLA), een onderdeel van de ILA, trad namelijk reeds in werking op 1 april 2024. **De representatieve organisaties van werkgevers, middenstand en werkgevers van de social-profitsector** zijn van mening dat de invoering van de FLA onvoldoende was voorbereid en bepaalde zwakke punten vertoont.

Deze tekortkomingen zijn onder andere de overhaaste ontwikkeling en de onbevredigende kwaliteit van het instrument, de mogelijke incompatibiliteit van de IT-systemen van de ondernemingen en de noodzaak van een dubbele registratie van opleidingen waardoor het "only once"-principe niet wordt nageleefd. Daarnaast zorgen de onduidelijke wetgeving en onwettige interpretaties voor onzekerheid, leidt de retroactieve toepassing, waarin de wet niet voorziet, tot onnodige bureaucratie en werden de voorstellen voor vereenvoudiging genegeerd.

Er zijn nog veel onbeantwoorde vragen en het succes van het proefproject is zeer betrekkelijk. Er is geen inzicht in de complexiteit, de kosten en de administratieve lasten die gepaard gaan met deze nieuwe regelgeving, en de responsabilisering van de werknemers is onbestaand. Tot slot is er nog veel ambiguïteit en zijn nog niet alle functies beschikbaar.

De representatieve organisaties van werkgevers, middenstand en werkgevers van de social-profitsector begrijpen dan ook niet de haast waarmee men wil te werk gaan.

Werkgevers moeten voortaan de opleidingsgegevens van hun werknemers invoeren op het FLA-platform. **De representatieve organisaties van werkgevers, middenstand en werkgevers van de social-profitsector** zijn van mening dat deze bijkomende administratieve verplichting in de huidige vorm onhaalbaar is voor de bedrijfsleiders. Naast hun interne systemen zullen bedrijven nu een overheidstool moeten invullen met alle informatie over opleidingen. De federale overheid verplicht hen *de facto* om voor opleidingen een dubbele boekhouding bij te houden, wat een enorme administratieve last met zich meebrengt. Bovendien heeft de wetgever een hele reeks bestaande kennisgevingen niet geanalyseerd om te bepalen of deze elkaar overlappen en dus kunnen worden afgeschaft. **De representatieve organisaties van werkgevers, middenstand en werkgevers van de social-profitsector** vrezen dat deze bijkomende last zal leiden tot moeilijkheden bij het aanvaarden van deze regelgeving en dus de doeltreffendheid ervan zal beperken. Ze vrezen dat de FLA in zijn huidige vorm geen enkele toegevoegde waarde zal bieden als het gaat om het bereiken van een echte opleidingscultuur in alle bedrijven en de toe-eigening van opleidingen door het geheel van de burgers.

De representatieve organisaties van werkgevers, middenstand en werkgevers van de social-profitsector begrijpen dat er tijd nodig is voor de tenuitvoerlegging om de middelen van het Herstelplan te kunnen genieten. Gezien de moeilijkheden bij het opzetten van de FLA en het begin van een nieuwe legislatuur, vragen zij echter om de invoering van de ILA uit te stellen, om een kwalitatief proefproject op te zetten teneinde de vele resterende vragen te beantwoorden, om de werkgevers voldoende tijd te geven om aan deze nieuwe verplichtingen te voldoen en om hen administratieve en financiële steun te geven. Zij zijn van mening dat alleen onder deze voorwaarden de invoering van het platform een meerwaarde zal kunnen betekenen voor de arbeidsmarkt.

1.2 Betrokken publiek

Brupartners is van mening dat het ILA-platform voor alle burgers toegankelijk moeten zijn.

Brupartners vraagt in dit verband met aandrang dat dus ook de openbare sector hierbij betrokken zou zijn.

1.3 Inhoud van het platform

Brupartners vraagt dat de informatie betreffende het betaald educatief verlov en de informatie betreffende de equivalentie van diploma's in het ILA-platform zouden worden opgenomen.

Brupartners wenst dat alle informatie eigendom van de burger blijft. Deze moet kunnen beslissen om de verwerving van nieuwe bekwaamheden al dan niet te laten valoriseren.

1.4 Digitale kloof

Het gebruik van een digitaal administratief platform creëert verschillen in gebruik tussen verschillende bevolkingsgroepen¹. **Brupartners** dringt erop aan dat een gelijke toegang tot het platform (en uiteindelijk het recht op opleidingen) moet worden gegarandeerd en beveelt aan dat publieke operatoren (Actiris, Bruxelles Formation) diensten opzetten om personen, die het slachtoffer zijn van de digitale kloof, toegang te geven tot het platform en hun gegevens.

*
* *

¹ Barometer Digitale Inclusie 2022, Koning Boudewijnstichting, p. 44.